

Vuoden 2013 maatiaiseläin: Maatiaiskanat

Maatiainen yhdistys haluaa säilyttää geenivaroja

Maatiainen - Det lantliga kulturarvet ry on aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on säilyttää vanhat viljely- ja koristekasvit alkuperäiset kotieläinrodut, kulttuurimaisemat ja luonnon monimuotoisuus. Vuosittain valitaan vuoden maatiaiseläin, maatiaiskasvi ja perinnemaisema, joita yhdistys haluaa tehdä tunnetuksi. Vuoden 2013 kasviksi on valittu harjaneilikka (*Dianthus barbatus*).

Maatiaiskanat valittu 2013 maatiaiseläimeksi

Pihapiirin kirjava kanalauma oli kiinteä osa vanhaa maalaismaisemaa ja tärkeä munantuottaja omavaraistaloudessa. Ruuan suhteen vaatimaton, viileässäkin selviytyvä maatiaiskana on yksi alkuperäisroduistamme. Se on aikojen kuluessa sopeutunut paikallisiin kasvatusolosuhteisiin. Maatiaiskanaa pidetään elinvoimaisena ja pitkäikäisenä sekä rotuna, jolla on tallella luontaiset vaistotoiminnot haudontavietistä jälkeläisten hoitoon. Haudottuaan kana hoitaa ja opettaa poikasia kahden tai kolmen kuukauden ajan. Maatiaiskanojen mainitaan olevan kanaksi taitavia lentämään.

Maatiaiskanoja on nykyisellään noin 4800. Erillään säilytettäviä kantoja, joista osa poikkeaa ulkomuodoiltaan, on tusinan verran. Kantojen geneettistä taustaa ja sukulaisuussuhteita selvitetään käynnissä olevassa DNA-tutkimuksessa. Tuloksia on odotettavissa vuonna 2013.

Maatiaiskan säilytysohjelma tähtää maatiaiskan kantojen säilymiseen

Parikymmentä vuotta sitten havahduttiin siihen, että suomalaisen maatiaiskan tulevaisuus oli huolestuttavasti vaarantunut. Uhanalaiseksi käyneen rodun pelastamiseksi perustettiin säilytysohjelma vuonna 1998. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) koordinoiman ohjelman tavoitteena on maatiaiskan eri kantojen säilyminen, maatiaiskan rotupuhtaus ja perinnöllinen monimuotoisuus. MTT ylläpitää säilytysohjelman tietokantaa, johon rekisteröityneet kasvattajat voivat raportoida tietoja eläinten lukumääristä sekä ulkomuoto- ja tuotostiedoista.

Vuonna 2013 maatiaiskan säilytysohjelma juhlii 15-vuotistaivaltaan. Säilytysohjelma on onnistunut tehtävässään välttää maatiaiskanarodun sukupuutto, joskin yksittäiset kannat ovat edelleen uhanalaisia ja uusia kasvattajia tarvitaan.

Siipikarjan hyvä hoito mahdollistaa lintujen luonnollisen käyttäytymisen

Maatiaiskan kasvattajat, yksityiset ihmiset ja muutama opetusmaatila pitävät huolta arvokkaiden geenivarojen kanaparvestaan. Poikastuottajat kasvattavat kananpoikasia ja siitosmunia rakkaudella uusille kanankasvattajille. Maatiaiskan säilytysohjelma tarjoaa puitteet ja hiljattain uudistetut säännöt kanankasvatuksesta, arvokkaiden geenivarojen säilyttämisestä ja tuoreista kananmunista vakavasti kiinnostuneille.

Maatiaiskana horniolaista kantaa

Lisätietoja:

elaingeenivarat@mtt.fi

Maatiainen ry
Toiminnanjohtaja Maija Manninen
Stenbäckinkatu 8
00250 Helsinki
Puh. 09 477 5331 ja 044-0457317
toimisto@maatiainen.fi
www.maatiainen.fi